

Dnes v listě:

♦ PREZIDENT VÁCLAV KLAUS NAVŠTÍVIL NA S. P. DIAMO SLKR II ♦ TECHNOLOGIE SLKR II ♦ ZBZS DOLNÍ ROŽÍNKA ♦ MEZINÁRODNÍ ŠKOLICÍ STŘEDISKO ZAHAJUJE ♦ OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ NA O. Z. TÚU ♦ STARÉ ZÁTĚŽE V ZÁPADNÍCH ČECHÁCH ♦ AUTOMATIZOVANÝ PROVOZ NA VODNÍ JÁMĚ ŽOFIE ♦ ODBORY ♦ ♦ UZÁVĚRKA 5. 9. 2006

DIAMO

OBČASNÍK

ROČNÍK XII (XXIX)

ČÍSLO 8-9

SRPEN-ZÁŘÍ 2006

Hejtman Skokan, generál Pícek, Ing. Bc. Jež, kancléř Weigl, prezident Klaus

Přivítání pana prezidenta

Ing. Sochor, Prof. Makarius, Ing. Vandas, RNDr. Trojáčková, Ing. Böhm, generál Pícek, Ing. Weigl, Ing. Bc. Jež, prezident Klaus, Ing. Rychtařík

Prezident Václav Klaus navštívil s. p. DIAMO

V rámci návštěvy v Libereckém kraji navštívil dne 5. září 2006 prezident Václav Klaus za doprovodu hejtmána Libereckého kraje Petra Skokana státní podnik DIAMO.

Program návštěvy na s. p. DIAMO byl zaměřen na problematiku sanace ložiska Stráž po chemické těžbě uranu – na prohlídku technologií přepracování kamence. Z tohoto důvodu proběhlo také slavnostní přijetí pana prezidenta přímo v areálu odštěpného závodu Těžba a úprava uranu, který dané technologie provozuje.

Pozvání při příležitosti pana prezidenta Václava Klause na s. p. DIAMO přijali také předseda Českého báňského úřadu Prof. JUDr. Ing. Roman Makarius, CSc., poslanec Cyril Zapletal a ředitel odboru hornictví MPO ČR Ing. Zbyšek Sochor.

Po uvítání pana prezidenta ředitelem s. p. DIAMO Ing. Bc. Jiřím Ježem a RNDr. Kamilou Trojáčkovou, náměstkyní ředitele, seznámil ředitel odštěpného závodu Těžba a úprava uranu Ing. Tomáš Rychtařík pana prezidenta a jeho doprovod s ekologickou zátěží v oblasti Stráže

pod Ralskem způsobenou třicetiletou těžbou uranu v tomto regionu a s koncepcí jejího odstraňování.

Na odborný výklad ředitele odštěpného závodu navazovala prohlídka technologie přepracování kamence na siran hlinitý, kde pracovníci odštěpného závodu odpovídali přímo v provozu na dotazy pana prezidenta.

Na závěr návštěvy věnoval ředitel s. p. DIAMO Ing. Bc. Jiří Jež prezidentovi republiky publikaci o uranovém a rudném hornictví. Návštěva pana

prezidenta byla významnou událostí na s. p. DIAMO. Skutečnost, že si prezident Václav Klaus našel ve svém velice nabitém programu čas na návštěvu našeho podniku, je velkou poctou nejen pro vedení s. p. DIAMO, ale i pro všechny zaměstnance. Návštěva proběhla ve velice příjemné atmosféře a je třeba poděkovat všem, kteří se na její přípravě podíleli.

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 2

Pan prezident při výkladu koncepce sanace chemické těžby

Prohlídka začíná

Prezident Václav Klaus navštívil s. p. DIAMO

DOKONČENÍ ZE STR. 1

Prohlídka technologie přepracování kamence

Pan prezident na prohlídce velína

Ing. Bc. Jež a RNDr. Trojáková předali panu prezidentovi publikaci Rudné a uranové hornictví

Objekt SLKR II

SLKR II – popis technologie

Při sanaci cenomanské zvodně po podzemním loužení uranových rud kyselinou sírovou jsou kontaminované roztoky vyváděny, po předchozím odloučení uranových sloučenin na chemických stanicích, na stanici likvidace kyselých roztoků (SLKR I). Zde jsou roztoky odsoleny odpařováním. Výstupem ze sanačního procesu je vyčištěná voda (destilát) vypouštěná do vodoteče a krystalický kamenec (síran hlinito – amonný).

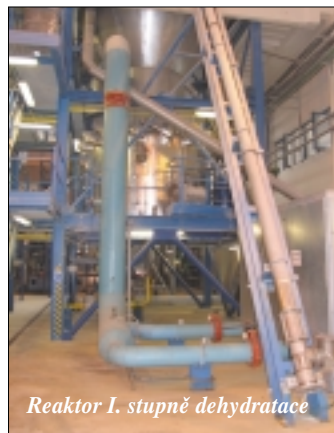
Kamenec je snadno vodorozpustná sloučenina a není jej tedy možné bez předchozí úpravy

volně deponovat. Jedním z možných způsobů úpravy kamence je jeho přepracování na komerčně využitelné produkty. V technologii SLKR II je využito tepelné dvoustupňové přepracování kamence na síran hlinitý a v procesu vzniklé odpadní plyny jsou přepracovány na síran amonný. Síran hlinitý je využíván jako koagulační sloučenina při čištění pitných i odpadních vod a ve výrobě papíru. Síran amonný je dávkován do procesu SLKR I ke zvýšení výtěžnosti krystalického kamence.

Tepelné zpracování kamence je založeno na tepelném rozkladu, kdy při teplotě 600–700 °C dojde k odloučení amoniaku jako plynné složky a z procesu vzniká bezvodý síran hlinitý, tedy prodejní produkt. Pouhý tepelný rozklad krystalického kamence není však možný bez jeho předchozí úpravy. Krystalický kamenec obsahuje ve své struktuře 12 molekul krystalické vody a ta způsobuje, že při zahřívání kamenec taje ve vlastní krystalické vodě na vysoce agresivní vazkou kapalinu, která se mění na houževnaté inkrusty zalepující technologické

Sklad kamence, vlevo násypka

Reaktor I. stupně dehydratace

Spalovací komora II. stupně dehydratace

Odlučovací filtr dehydratovaného kamence

Rotační pec a výměník tepla

Chlazení síranu hlinitého

Absorpce odpadních plynů

Oxydace absorpčního roztoku

Expediční síla

zařízení. Využitá dvoustupňová technologie v prvním stupni dehydratuje krystalický kamenec na bezvodý, tj. zbaví jej zmíněné krystalické vody a nepříjemné vlastnosti přecházejí v taveninu, ve druhém stupni je bezvodý kamenec rozložen na síran hlinitý a využitelné odpadní plyny.

Kamenec je dopravován nákladními automobily ze SLKR I do skladu. Ve skladu je nakládán drápkovým jeřábem vybaveným váhou do vstupní násypky. Ze vstupní násypky je kontinuálně vynášen spirálovým dopravníkem s regulací otáček do technologie dehydratace.

Hlavním dehydratačním aparátem je fluidní reaktor, v jehož spalovací části, ve fluidním ohništi, se získává spalováním zemního plynu v přebytku vzduchu velký objem horkých vzdušnin, které podtlakem vyvíjeným odtahovým ventilátorem proudí do dehydratační části reaktoru. Kamenec je dávkován spirálovým dopravníkem do proudu horkých vzdušnin, kde se při teplotě 220–230 °C ve vzhledu mžikově dehydratuje. Tento proces, dehydratace ve vzhledu – ve fluidním prostředí, zamezuje vzniku taveniny a následně inkrustů. Směs vzdušnin a prachového částečně dehydratovaného

kamence je odtahována ventilátorem na předřazený rukávový filtr. Kamenec odloučený na filtru je dopravován šnekovým dopravníkem do pneumatické dopravy a dávkován do dalšího aparátu dehydratace ke konečnému dosušení.

Druhým aparátem dehydratace je proudová sušárna, do které je nasáván proud horkých spalin a vzdušnin z předřazené spalovací komory vybavené plynovým hořákem na spalování zemního plynu. Průchodem prachového kamence proudem horkých vzdušnin dojde při teplotě 180–200 °C k jeho dosušení na bezvodý kamenec. Shodně, jako v předcházející části dehydratace, je bezvodý kamenec odloučen na dalším rukávovém filtru a soustavou spirálových dopravníků kontinuálně dávkován do mezizásobníku před rotační pecí.

Druhým stupněm přepracování kamence je tepelný rozklad v rotační peci. Základem rotační pece je tzv. kalcinační trubka ze speciální oceli, dlouhá 14 m, o vnitřním průměru 1,8 m, uložená na odvalovacích kladkách, poháněná elektromotorem na rychlost otáčení necelé 2 otáčky za minutu. Kalcinační trubka je ohřívána nepřímo po celé délce deseti plynovými hořáky, na vnitřní teplotu 600–700 °C. Do

pece je kontinuálně dávkován spirálovým dopravníkem dehydratovaný kamenec. Průchodem rotační pece, se zdržením přibližně 50 minut, se kamenec rozkládá za vzniku odpadních plynů, tj. amoniaku, oxidů síry a pevné fáze síranu hlinitého. Kamenec a následně vzniklý síran hlinitý postupují pecí za přispění otáček kalcinační trubky a mírného úklonu trubky směrem k výsypce. Z rotační pece vystupují tři výstupy, síran hlinitý, odpadní plyny a horké, čisté spaliny. Síran hlinitý, o teplotě 600 °C, vypadává potrubím z výsypky rotační pece do dvoustupňového chladiče. Chladičový aparát tvoří dva, za sebou řazené, šnekové dopravníky s dvojítlým pláštěm a dutými hřídelemi. V plášti a hřídelích proudí chladičová voda a průchodem těmito dopravníky je produkt ochlazen na 40 °C. Z chladičového šnekového dopravníku vypadává síran hlinitý do ejektoru pneumatické dopravy a následně je potrubím dopraven do skladovacích a expedičních sil. Ze sil jsou plněny výsypným zařízením automobilové cisterny odběratele.

Další výstupy z rotační pece jsou rovněž účelně zpracovány. Čisté, horké spaliny o zbytkové teplotě 550 °C jsou odsávány ventilátorem přes předřazený tepelný výměník, který je napojen na rozvody

topné soustavy střediska výroby rozvodu tepla. Takto získané teplo je využito pro vytápění areálu o. z. TÚU a města Stráže pod Ralskem. Měsíčně se takto získá až 1200 GJ tepelné energie.

Odpadní plyny jsou odsávány ventilátorem přes předřazený vysokoteplotní filtr, kde jsou zbaveny prachu, do několikastupňové kapalinové vypírky – absorpce. Absorpční jednotka je sestavena ze dvou věžových, víceetapových kolon a dvou Venturiho trubec, zapojených do série. Kolony i trubice jsou zkrápěny cirkulujícím absorpčním roztokem. Plyny jsou ochlazeny ve Venturiho trubici z teploty 400 °C na 70 °C a následně jsou zachyceny oxidy síry a amoniak v absorpčním roztoku, obohaceném čpavkovou vodou. Vyčištěné plyny jsou vyváděny do komína. Kapalinová vypírka je řízena tak, aby byly dodržovány velmi nízké koncentrační limity sledovaných škodlivin pro vypouštění do ovzduší.

V absorpční jednotce se při procesu čištění odpadních plynů získá roztok siřičitanu amonného. Aby mohl být dále využíván jako jeden ze vstupů do výroby krystalického kamence na SLKR I, je

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 3

SLKR II – popis technologie

DOKONČENÍ ZE STR. 2

nutná jeho úprava na síran amonný. Tato úprava se provádí oxidací stlačeným vzduchem v tlakovém oxidačním reaktoru. Roztok je kontinuálně odčerpáván z absorpční jednotky do technologické sestavy oxidace. Průchodem 8 m vysokým oxidačním reaktorem, vyplněným kovovými lamelami, dojde k reakci s kyslíkem, z dodávaného tlakového vzduchu, a tím oxidaci siřičitanu na síran amonný. Roztok síranu amonného je čerpán do technologie krystalizace kamence na SLKR I.

V současné době je možné v této technologii zpracovávat více než 40 t kamence denně, tj. vyrábět přibližně 13 t síranu hlinitého a 5 – 8 t síranu amonného za den. Odbyt veškeré výroby je smluvně zajištěn.

Stanice je obsluhována třemi zaměstnanci na

směně, v nepřetržitém provozu. Řízení výroby je zajištěno řídicími počítači a operátorem na velínu.

Ilja Řihák, vedoucí výrobního úseku č. 7 – SLKR II

Velín

V rámci výzkumného grantového projektu „NETRADIČNÍ VYUŽITÍ LOŽISEK URANU PO UKONČENÍ HLUBINNÉ TĚŽBY“ (viz. DIAMO č. 3 – březen 2006), který byl pro léta 2006 – 2008 schválen a přijat Grantovou agenturou České republiky, uskutečnil řešitelský tým studijní cestu po vybraných lokalitách. Jsou to lokality, na kterých byla ukončena těžba a úprava uranových rud a při jejichž sanaci je prioritní řešení hydrogeologické problematiky. Grantový projekt je zaměřen na možnost využití důlních vod likvidovaných a zatopených dolů jako druhotného zdroje uranu s doprovodným efektem zintenzivnění a tím i zkrácení nutné doby čištění těchto vod, vyvážení z ložiska.

Inspekční cesty se zúčastnili za VŠB TU Ostrava doc. Ing. Nada Rapantová, CSc., doc. Ing. Arnošt Grmela, CSc., za MU PíF Brno doc. RNDr. Josef Zeman, CSc. a za státní podnik DIAMO Ing. Bedřich Michálek, Ph.D., Ing. Antonín Hájek, CSc. a Mgr. Pavol Zábojník. Kvalifikovaný doprovod tvořili RNDr. Karel Lusk, Mgr. Pavel Veselý z ředitelství státního podniku DIAMO, kteří cestu organizačně připravili.

STUDIJNÍ CESTA

K-1 Mydlovary – RNDr. Lusk, Ing. Grmela, Mgr. Veselý, Mgr. Zábojník a Ing. Urban

Navštíveno bylo celkem pět lokalit se zaměřením na problematiku:

- **Příbram** – čerpání kontaminovaných důlních vod a jejich čištění na čistírně u jámy č. 19, nakládání s průsakovými, drenážními a oplačovými vodami z odvalů, povrchové projevy hlubinného dobývání a jejich vliv na hydrologii ložiska,
- **Zadní Chodov** – čerpání a čištění vytékajících vod z ložiska, výrony důlních vod v terénu a jejich řešení,
- **Vítkov II** – výrony důlních vod v terénu a provedená nápravná opatření k jejich podchycení,
- **Mydlovary** – řešení nadbilančních vod v odkalištích a postup sanačních a rekultivačních prací,
- **Okrouhlá Radouň** – čerpání a čištění důlních vod, stabilizace chemismu důlních vod.

Na jednotlivých lokalitách byla s odpovědnými pracovníky vedena široká odborná diskuze, která přispěla k objasnění dané problematiky a v mnoha případech i nastínila problémy, které by bylo třeba v rámci výzkumného úkolu dále řešit (např. vliv teploty důlních vod na jejich proudění v podzemí). V Příbrami byl navštíven i archiv státního podniku DIAMO, který může být zdrojem nutných informací potřebných k řešení úkolu.

Za bezchybnou organizaci a zajištění celé inspekce patří poděkování RNDr. Karlovi Luskovi a Mgr. Pavlovi Veselému a doprovázejícím pracovníkům odstředného závodu SUL za jejich ochotu. Získané poznatky budou bezpochyby patřičně využity při řešení grantového projektu.

*Mgr. Pavol Zábojník
Ing. Bedřich Michálek, Ph.D.
odštěpný závod GEAM*

WNU School of Uranium Production, Mezinárodní školicí středisko produkce uranu ve Stráži p. Ralskem, zahajuje činnost 11. září 2006

V letošním červnovém čísle jsme vás informovali, jak se postupně realizovala myšlenka doškolování odborníků pro těžbu uranu.

11. září bude ve Stráži pod Ralskem zahájen kurz pro operátory, tj. pracovníky těžebních společností, které zvažují nasazení metody podzemního vyluhování na nových ložiscích. Kurz obsáhne úplný „životní“ cyklus dobývání od geologického průzkumu a komplexního posouzení vhodnosti lokality z hlediska přírodních podmínek a technologických vlastností rud pro uplatnění metody podzemního loužení přes projektování, výstavbu a provoz až po závěrečnou likvidaci a sanaci. Do osnov kurzu je zahrnuta i problematika ochrany pracovního a životního prostředí a ekonomické posouzení efektivnosti použití této dobývací metody. Kromě teoretické výuky absolvují posluchači několik exkurzí na pracoviště o. z. TÚU, kde se budou moci seznámit se zkušenostmi z praktického provozu. Vyučovacím jazykem je angličtina.

Do prvního kurzu se dosud přihlásila skupina šesti specialistů z Číny, kteří touto formou absolvují odbornou stáž, spadající do projektu technické spolupráce Mezinárodní atomové agentury a CLR. V rámci uvedeného projektu MAAE hradí účastníkům náklady spojené s kurzem. Tím se zároveň naplňuje i podpora mezinárodního školicího střediska, ke které se atomová agentura přihlásila v období jeho formování.

Finišuje se na všech stranách. Ve Stráži probíhají poslední práce na učebnách, dokončují se výukové programy, ožívají se další zájemci o tento kurz. Obsáhlejší informace o mezinárodním školicím středisku a jeho prvním kurzu přineseme v dalších číslech.

*RNDr. Jan Trojáček
vedoucí mezinárodního školicího střediska*

URBIS INVEST 2006 – veletrh nemovitostí s účastí o. z. ODRA

Odstěpný závod ODRA měl po převodu z OKD, a. s. na DIAMO, s. p. ke dni 1. 1. 2002 a po převodu bývalého dolu Barbora k 1. 1. 2004 ve své správě 37 areálů, 513 budov a 898 pozemků o výměře 326 ha. Ke dni 30. 6. 2006 je ve správě o. z. ODRA 27 areálů, 351 budov a 605 pozemků o výměře 234 ha. Rozdíl mezi výše uvedenými hodnotami je výsledkem realizací demolice budov a pře-

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 5

Bude 45. sympozium Hornická Příbram ve vědě a technice

Sympoziu předchází setkání sběratelů minerálů a přírodnin, které se koná v sobotu 9. září od 9 hodin v Příbrami VII, v Domě kultury.

Již 45. ročník sympozia Hornická Příbram ve vědě a technice bude slavnostně zahájen v úterý 17. října v 10 hodin v Příbrami I/145, ve velkém sále Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, v bývalém sídle okresu. Zde, po zahájení a úvodním společným bloku přednášek, se budou konat v úterý odpoledne a ve středu jednání sekce L – Legislativa, sekce S – Sanace a rekultivace po těžbě, a sekce T – Evropské hornictví – tradice a památky. Sekce P – Podzemní stavitelství a báňská záchranná služba bude jednat v Příbrami I/121, na bývalých Rudných dolech.

V úterý 17. října od 18 hodin se v restauraci Na

Plzeňské koná pro účastníky sympozia přátelský večer, ve středu 18. října od 19 hodin bude v Sokolovně populární Skok přes kůži.

Ve čtvrtek 19. října je exkurze na Ševcův důl, kde byl zprovozněn hornický vláček. Náplní druhé exkurze je faráni na zrenovované Vodní štolě na dole Anna, oboje v Příbrami, na Březových Horách.

Letošní přednáškový cyklus je velmi rozsáhlý, přibyló báňské záchranná služba. V sekci S, kde se prezentují výsledky sanací po těžbě rud, hnědého a černého uhlí i nafty, se představí také kolegové z Maďarska, Polska a Slovenska.

Program sympozia, přihlášku k účasti a přihlášku k ubytování získáte na e-mailové adrese marcinikova@diamo.cz, další informace na telefonu 318 623 169 u paní Marciníkové.

Kontrola jámy Milasín

budova ZBZS v areálu Závodu dopravy. Organizace báňských záchranářů na bývalém podniku UD Dolní Rožinka byla vedena podle tehdy platných báňských předpisů takto: sídlo Obvodní báňské záchranné stanice (OBZS) v Dolní Rožince s kompletním technickým vybavením a se stálou pohotovostní službou. Důl Rudý Říjen Olší měl vzhledem k větší vzdálenosti vybavenou vlastní ZBZS a protože důlní závody Rožná I a Rožná II byly snadno a rychle dosažitelné, měly k dispozici jen záchranné sbory.

OBZS měla svůj profesionální záchranný sbor, jeho členové figurovali hlavně jako profesionální řidiči pohotovostních vozidel, mechanici a řidiči požárního vozidla. Stanice byla vybavena novou technikou a byla zřízena stálá pohotovost. Do funkcí prvních techniků byli rozhodnutím OBÚ jmenováni vedoucí stanice pan Quido Künzel a hlavní mechanik pan Jan Opatřil. Stanice byla vybavena zásahovým vozidlem Praga RN a dvěma cisternami Praga V3S-AS-16-C a Škoda 706

Historie a současnost ZBZS Dolní Rožinka

pan Quido Künzel, který zřizoval a v prvních letech řídil báňskou záchrannou službu na Dolní Rožince. První ZBZS byla zřízena na Dole Rožná I a byla vybavena dýchacími přístroji E 246 a CH 250.

Se zvyšující se těžbou a stavbou nových budov na povrchu bylo nutno zajistit stálou pohotovost báňské záchranné služby i požární ochranu na povrchu. Záchranáři dostali novou budovu na Dole R I. Tato stanice již byla vybavena větším množstvím dýchací a oživovací techniky, dvěma výjezdovými vozidly a motocyklem. Byl jmenován první mechanik a šest řidičů, kteří drželi pohotovostní službu ve dvou mužích po dobu 24 hodin. V této době byla také v provozu ZBZS na dole Javorník.

V roce 1963 byla předána do užívání stávající

Kontrola žampionárny v bývalém dole v Šardicích

Lezecký výcvik

RTHP AS-16-C. K dispozici v té době bylo 44 ks dýchacích přístrojů (12 ks CH 458, 30 ks CH 255, 2 ks CH 146).

V pohotovosti sloužili tři členové (řidič + 2 záchranáři), později byla hotovost postupně rozšiřována na pět, šest, sedm a s útlumem těžebních prací v 90. letech minulého století docházelo opět ke snižování na nynějších šest záchranářů v pracovní dny a na čtyři ve dnech nepracovních.

Dobré teoretické znalosti, fyzickou a odbornou připravenost dokazovali naši záchranáři na celostátních soutěžích, odkud se vraceli vždy s velmi dobrým umístěním. Soutěže se pořádaly v Ostravě, Příbrami, Mostě, Prievidzi, Dubňanech, Sokolově, Hamru na Jezeře a také na Dolní Rožince.

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 4

POKRAČOVÁNÍ ZE STR. 3

V roce 1989 byla dokončena potřebná přístavba do současné podoby záchranné stanice, kde se slouží pohotovost, provádí školení a cvičení báňských záchranářů, údržba techniky. Také se v těchto prostorách provádějí různé práce související s provozem ZBZS.

Současné vybavení ZBZS se skládá ze šesti automobilů: hospodářského vozidla Škoda Felicia a dále vozidel s právem přednosti v jízdě, jinak také řečeno s modrým majákem: požární - Tatra 148, dvě vozidla Ford tranzit (jedno z nich je vždy určeno jako pohotovostní s plnou výbavou pro četu báňských záchranářů), Avia 21 Furgon a sanitní vozidlo Škoda Forman Plus LX.

Nyní je na stanici připraveno k okamžitému použití 27 kusů kyslíkových dýchacích přístrojů BG 174 a 4 ks oživovacích přístrojů. K vybavení ZBZS patří i speciální technika. Např.: zvedací zařízení Lucas a Vetter, kombi nůžky Holmatro, pěnotvorné zařízení Turbex, motorová elektrocentrála a čerpadla, evakuační soupravy Kendler, Evak a Rollglis, evakuační člun Matylda, motorové i elektrické pily, bourací kladiva a množství moderní lezecké techniky ..

Nejvýznamnější zásahy, které řešila Báňská záchranná stanice v Dolní Rožince, byly následující:

V lednu 1980 to byl požár na 13. patře, který vznikl při svařování. Zásah trval 21 dní, bylo postaveno sedm hrází, práce probíhaly ve vysokých teplotách a koncentracích oxidu uhelnatého. Bylo odpracováno 9588 hodin z toho 1780 hodin v dýchacích přístrojích. Byl to je-

Historie a současnost ZBZS Dolní Rožinka

den z nejrozsáhlejší požárů v rudných dolech.

V únoru 1986 vznikl bezprostředně po trhací práci požár dobývky 4P - 1475. Zakouření důlních děl bylo tak silné, že jakákoliv orientace nebyla možná. Četa, která měla provést průzkum a první zásah, se k požářišti vůbec nedostala. Požár bylo nutno hasit pomocí pěnotvorného zařízení Turbex, zazdění požářiště a plavení popílku. Požár však vzdoroval déle, než se předpoklá-

ny, plošně zhruba 4 x 14,5 m. Zával byl vymáhán a při počevě zprůchodněn. Protože se pohřešovaného nedařilo objevit, bylo k jeho vyhledání použito záchranářských psů. Konečné vyproštění, nadzvednutí několikatunového bloku horniny, obstarala speciální technika. Zmáhání závalu do konečného vyproštění postiženého trvalo tři dny, ale bohužel se podařilo vyprostit jen tělo postiženého, již bez známek života.

I u druhého závalu v únoru 1994 byly

ošetřili zlomeniny a tržné rány a transportovali jej na povrch, kde jej předali lékaři.

V červenci 1990 při těžbě na hloubení jámy budoucí biologické čističky odpadních vod nedaleko Blanska došlo k utržení okovu v úrovni ohlubeně a jeho pádu mezi dva pracovníky na dně jámy, hluboké 60 metrů. Po výjezdu tehdejší Revírní báňské záchranné stanice byla nainstalována záchranná souprava Kendler, záchranáři slanili k postiženým, na místě jim poskytli první pomoc, která spočívala v zastavení krvácení, ošetření zlomenin, provedení protišokových opatření a transportu na povrch.

a pomáhala při záchraně osob, zvířat i majetku.

V srpnu 2002 se ZBZS aktivně zúčastnila likvidací škod po povodních na řece Berounce a Vltavě.

V blízkém okolí je ZBZS často operačním důstojníkem Hasičského záchranného sboru povolována k výjezdům na pomoc při hašení požárů, například kulturní dům ve Zvoli, automobilů a lesů v okolí obci Bukov, Střítež a Olší, ale také k vyproštění zasypaného zaměstnance obilím v silu v Rožně. Do tohoto odstavce také patří poslední velká akce, spolupráce s hasiči při hašení požáru hradu Pernštejn v dubnu roku 2005.

Kromě dříve uvedeného bych ještě doplnil další speciální práce, které záchranáři ZBZS stanice prováděli:

- lezecké zásahy k narovnání profilu větracího komína pro brněnské podzemní kolektory úpravou profilu pro zajištění svíslosti vrtu k napojení na Vírský vodovod.

- speciální práce při čištění nepřístupné části Vírského vodovodu v potrubí o průměru 800 mm v délce 1000 m a sklonu místy až 45°, podporu narušených konstrukcí stropů a krovů v historických objektech a hlavně obnovy a případné do-datečné likvidace starých důlních děl.

Z uvedeného přehledu je patrné, že činnost báňské záchranné služby v oblasti Dolní Rožinky plnila a plní svůj účel, prospěla nepochybně v mnoha případech k záchraně zdraví a životů horníků, ale i civilních osob a rovněž k záchraně majetku, tak, jak jí to ukládají předpisy.

Ing. Milan Ferov, vedoucí ZBZS

Výjezdová vozidla

Vybavení výjezdového fordu

Cvičení na Dole R1

Poté záchranáři předali zraněné lékařům.

Od roku 1996 je ZBZS začleněna do Integrovaného záchranného systému (IZS) nejdříve okresu Žďár nad Sázavou, v současnosti kraje Vysočina. Po zařazení do IZS přibýly ZBZS další povinnosti. Například v únoru 1997 se pro Povodí Moravy uvolňovali pomocí odstřelů ledových bariér vodní toky řek Bobruvka a Svratka.

V červenci 1997 ZBZS v obci Unčín spolupracovala s hasiči při povodni

Prezentace výsledků ochrany životního prostředí o. z. TÚU

V rámci seznamování odborné veřejnosti s činností s. p. DIAMO vystoupili v měsíci květnu pracovníci oddělení životního prostředí na 2 mezinárodních konferencích s prezentacemi, jejichž cílem bylo informovat o postupu odstraňování negativních vlivů, které na životním prostředí v severočeské oblasti způsobila v minulosti těžba a úprava uranových rud.

Obě konference pořádalo město Mimoň ve spolupráci s Katedrou marketingu HF-TU Liberec a Agenturou regionálního rozvoje za spolufinancování EU.

Mezinárodní konference „**Bývalý vojenský prostor Ralsko a jeho potenciál pro rozvoj cestovního ruchu**“

hruje komplex značně různorodých lokalit s různou mírou narušení a s rozdílnou potenciální využitelností, je zdejší náprava škod po těžbě uranu cestou revitalizace krajiny velmi perspektivní záležitostí - jedná se o revitalizaci, které v sobě zahrnuje i režim konzervační a na části území připouští i klasickou lesnickou a zemědělskou rekultivaci. Variantou revitalizace byly na řešeném území vymezeny jednotlivé režimy hospodaření takto:

- plochy ovlivněné budoucí revitalizací Ploučnice - modře;
- plochy s konzervačním režimem - modře (mokřad na LB Ploučnice);
- plochy zastavěné - šedě;

rekultivační práce na části území chemické těžby již nyní. Cílem revitalizace na lesní půdě je různověký, druhově diferencovaný les jako ekologicky nejstabilnější formace s příznivým dopadem na širší okolí, a to svými mimoprodukčními funkcemi (např. půdoochrannou, vodoochrannou, krajinnou) i funkcí produkční, nástrojem k tomuto cíli jsou opatření prováděná na menších plochách a rozložená do delšího časového horizontu.

Rekultivace povrchových areálů po hornické těžbě je řešena dílčími samostatnými projekty. Projekty musí být zpracovány především v souladu s platnou územně plánovací dokumentací a s požadavky dotčených orgánů státní správy a místní samosprávy. Návrhy projektů jsou konzultovány také s budoucími nabyvateli rekultivovaných pozemků.

V současné době jsou zpracovávány likvidační a rekultivační projekty na pět lokalit v Hamru na Jezeře a okolí a na jednu lokalitu v oblasti Křižan, a to:

- areál jámy č. 13;
- základkové centrum VV-1;
- důl Hamr II - Lužice;
- základkové centrum Z-4;
- důl Hamr I - Sever;
- důl Křižany.

Pro rekreační využití je navržen areál základkového centra Z-4, který je situován v blízkosti Hamerského jezera, ostatní areály jsou navrženy k lesnické rekultivaci. Likvidace a rekultivace uvedených areálů bude realizována v případě úspěšné vyřízení žádosti o dotaci z fondu Evropské unie.

Mezinárodní konference „**Ploučnice a její přínos pro region z hlediska cestovního ruchu**“

RNDr. Lubomír Neubauer v referátu na téma „Vliv likvidace těžby uranu na využití řeky Ploučnice“ seznámil přítomné s ovlivněním toku řeky Ploučnice vypouštěnými odpadními, důlními a povrchovými vodami vzniklými činností s. p. DIAMO při likvidaci následků po těžbě a úpravě uranu včetně odstranění kontaminace horninového prostředí v CHOPAV Severočeská křída v oblasti Stráž pod Ralskem - Hamr na Jezeře.

V rámci své činnosti o. z. TÚU vypouští odpadní vody do toku Ploučnice ze 4 čistíren odpadních vod, 3 biologických čistíren, 2 čistíren dešťových vod a 2 dešťových retencí.

Pro vypouštění povrchových a důlních vod má o. z. TÚU stanoveny 3 hlavní výpustné profily:

PV-VS výtokový objekt důlních vod z retenčního nádrží Pustý do obtokového kanálu a následně do toku Ploučnice;

SLKR-V Svypust důlních vod z technologie SLKR I (odparky);

ODK-VS vypouštění povrchových vod z vnější drenáže odkaliště, ze severních lagun II. etapy odkaliště a vod bývalého Sedlického rybníka přes Luční strouhu do Ploučnice.

V roce 2005 nedošlo při vypouštění odpadních, důlních a povrchových vod k překročení koncentračních a bilančních limitů stanovených pro chemické polutanty uvolňované do vod. Dále nedošlo k překročení limitů pro balance aktivit, vyšetřovacích ani zásahových úrovní pro uvolňování radionuklidů do vod.

V rámci monitorování vlivu činnosti o. z. TÚU na řeku Ploučnici vypouštěnými vodami se nad rámec vodoprávních rozhodnutí sleduje 1x měsíčně chemismus na profilech: Ploučnice - Chrástná; Ploučnice - Stráž; Ploučnice - nad obtokovým kanálem; Ploučnice - pod obtokovým kanálem; Ploučnice - Noviny-most.

Na základě uvedených výsledků monitorování se jedenkrát ročně jako součást zprávy „Vyhodnocení programu monitorování a dodržování ustanovení vyhlášky Státního úřadu pro jadernou bezpečnost č. 307/2002 Sb., o radiační ochraně o. z. TÚU“ předkládají SÚJB zprávy o odhadu efektivních dávek kritické skupiny obyvatel obce Noviny pod Ralskem, které jsou způsobeny ozářením přírodními radionuklidy v souvislosti s vypouštěním kontaminovaných vod do řeky Ploučnice.

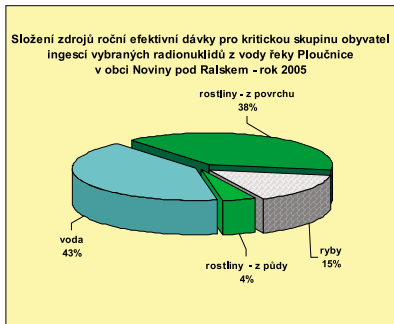
Podle povolení SÚJB „Uvolňování radionuklidů do životního prostředí z provozů DIAMO, s. p., o. z. TÚU do vody“ nesmí aktivita uvolňovaných radionuklidů, resp. efektivní dávka mingesce z vody, překročit optimalizační mez 50 μ Sv za rok.

Výsledky výpočtu efektivních dávek ingescce z vody pro významné expoziční cesty jsou uvedeny v tabulce č. 2, relativní zastoupení je pro názornost předloženo v grafu č. 1.

V roce 2005 nedošlo v obci Noviny pod Ralskem k překročení moptimalizační meze pro kritickou skupinu obyvatel 50 μ Sv za rok.

Zpravené odhady efektivních dávek kritické skupiny obyvatel obce Noviny pod Ralskem

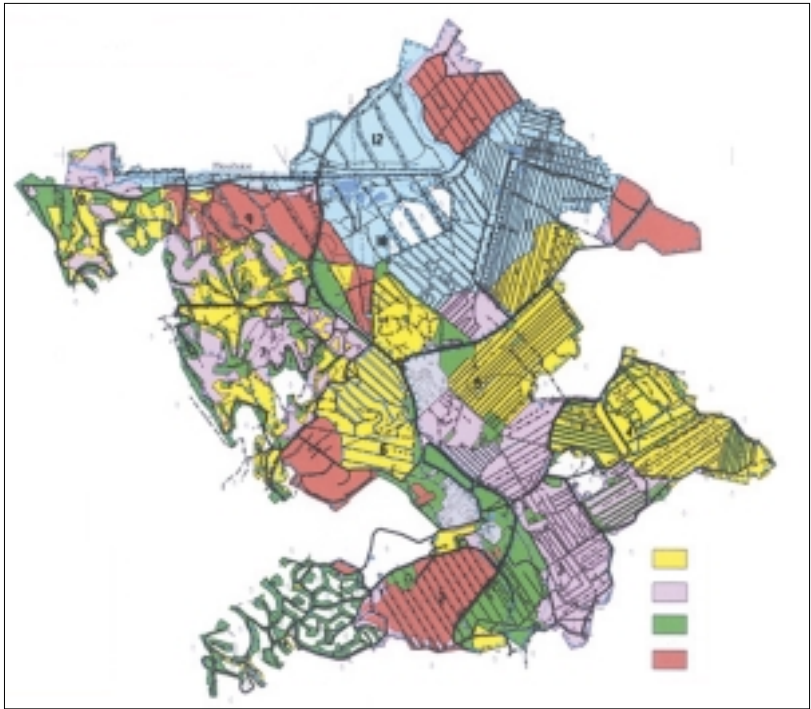
Expoziční cesta	EVODA [μ Sv.rok ⁻¹]
ingescce kontaminované vody	1,909
konzumace ryb	5,231
konzumace rostlinných produktů - přestup z povrch. kontaminace	4,788
konzumace rostlinných produktů - přestup přes kořenový systém	0,549
celkem	12,477

Cílem obou prezentací bylo seznámit odbornou veřejnost s dopady sanační činnosti o. z. TÚU a ujistit přítomné, že organizace při své činnosti využívá sanační technologie způsobem, který umožňuje již v přítomnosti využití vodoteče Ploučnice k rekreačním účelům a po ukončení sanace začlenění území o. z. TÚU do Mikroregionu Podralsko.

Závěry konference byly předány starostům Mikroregionu Podralsko, radním Libereckého kraje a panu hejtmanovi, tisku, a společně s texty přednesených referátů zpracovateli návrhu koncepce rozvoje cestovního ruchu v Mikroregionu Podralsko ARR Liberec.

RNDr. Lubomír Neubauer a Ing. Helena Valapková

Ing. Helena Valapková ve svém referátu „Obnovení rekreačního charakteru krajiny v oblasti Stráž pod Ralskem - Hamr na Jezeře“ seznámila přítomné s historií a způsobem těžby uranu, s důvody a principy sanace horninového prostředí. Hlavní část příspěvku se týkala návrhu komplexní revitalizace území zpracovaném v projektu „Rekultivace povrchu vyluhovacích polí po chemické těžbě uranu na ložisku Stráž pod Ralskem“.

Vzhledem k tomu, že zájmové území za-

- plochy určené k revitalizaci a rekultivaci:
- a) cílená výchova stávajících porostů - žlutě;
- b) revitalizace s využitím přírodních prvků - fialově;
- c) plochy určené k lesnické rekultivaci - zeleně;
- d) plochy určené k zemědělské rekultivaci - hnědě.

Navzdory tomu, že plošná likvidace jednotlivých vyluhovacích polí bude zahájena až po roce 2010, je možné a žádoucí zahájit

POKRAČOVÁNÍ ZE STR. 3

vodů (úplatné, bezúplatné, dary) na jiné právní subjekty a obce. Nemovitý majetek je nabízen různými způsoby. Mezi nejefektivnější formy patří každoroční setkání vedení o. z. ODRA se starosty územně samosprávných celků a prezentace majetku na veletrzích nemovitostí.

Poslední takový veletrh za účasti o. z. ODRA se uskutečnil ve dnech 25.–29. 4. 2006 v prostorách Brněnských veletrhů a výstav jako součást stavebních veletrhů BRNO 2006. Byl to první ročník Mezinárodního veletrhu investic, financí, realit a technologií pro města a obce, nazvaný URBIS INVEST 2006, na kterém se představilo 170 vystavujících firem z 5 zemí na 6 594 m² čisté výstavní plochy. Na veletrhu se prezentovalo 44 měst a obcí a všechny kraje České re-

publiky, které prezentovaly investiční nabídky 123 měst a obcí nabízející více než 200 průmyslových zón o celkové ploše 6 083 ha.

Na veletrhu prezentovaly své nabídky také kraje ze Slovenska, Polska a Běloruska.

Hlavními cíly realizace veletrhu URBIS INVEST byly:

- propojení nabídky a poptávky investičních příležitostí s jejich financováním a celkovou realizací projektů
- prezentace investičních nabídek krajů, měst a obcí i soukromých subjektů
- aktuální nabídka realitních kanceláří a developerů – komerční a rezidenční objekty
- prezentace vzdělávacích programů v oblasti investic a financí.

URBIS INVEST 2006

DIAMO, státní podnik odštěp-

ný závod ODRA se této akce zúčastnil v rámci prezentace Moravskoslezského kraje, kde spoluvystavovateli byli mimo jiné Vědecko-technologický park Ostrava, Městský obvod Ostrava – jih, města Orlová, Havířov, Frýdek-Místek, Hlučín a další.

Formou popisů objektů, mapovou dokumentací a fotodokumentací byla zaměstnanci střediska Povrch v programech Power Point a Microstation prezentována k prodeji nabídka nevyužívaného a nepotřebného nemovitého majetku a to především areály s ukončenou technickou likvidací dolu i povrchu – areály Oderský a Zárubek, areál s ukončenou technickou likvidací dolu – Nová Bělá.

Tyto areály lze v současné době využít pro vybudování průmyslových zón nebo dle schváleného územního plánu. Dále byly nabízeny především administrativní budovy a skladové prostory.

S odstupem času můžeme konstatovat, že účast o. z. ODRA na veletrhu URBIS INVEST 2006 splnila svůj účel. V některých případech se nabídka potkala s poptávkou a podařilo se ve vhodném prostředí navázat důležité kontakty. V současné době se vedou jednání o prodeji nepotřebného majetku.

Další inovovanou nabídkou nemovitého majetku bude o. z. ODRA prezentovat na 7. ročníku mezinárodní konference „Investment & Business Forum“, která se bude konat ve dnech 19. a 20. září 2006 na Výstavišti Černá louka v Ostravě.

Ing. Kamil Roman

Aktualizace environmentální politiky na o. z. SAP

V březnu 2006 byla ředitelem státního podniku DIAMO schválena „Strategie a politika jakosti DIAMO, s. p.“. Uplatňování zásad deklarovaných v tomto dokumentu kontroloval na o. z. Sanační práce tým auditorů pod vedením p. Jiřího Pořízky z České společnosti pro jakost v rámci interního integrovaného auditu počátkem června na o. z. Sanační práce. Z auditu vzešlo doporučení provázat politiku EMS o. z. SAP se strategií a politikou jakosti DIAMO, s. p. Toto doporučení jsme akceptovali. V interním připomínkovém řízení byl připraven aktualizovaný dokument „Environmentální politika DIAMO, státní podnik, odštěpný závod Sanační práce“, který je zaveden do systému managementu organizace novým vydáním Příručky EMS, účinné od 1. července 2006. Aktualizovaná environmentální politika je zveřejněna na www.diamo.cz/sap.

Ing. Alena Orlíková, představitel vedení pro EMS o. z. Sanační práce

Geolog Matouš u mapy – Smrkovec

Magistrální rýha – Smrkovec

Propad komína – Smrkovec

Úsek ekologie a sanačních prací ŘSP pod vedením náměstkyně RNDr. Kamily Trojáčkové uskutečnil 5. a 6. června výjezdni výrobní poradu po starých zátěžích o. z. SUL. První den, návštěvy Zadního Chodova, Vítkova II, hornického skanzenu ve Stříbře a hornického muzea v Plané jsme popisovali v minulém čísle. Nyní se věnujeme druhému dni.

V úterý ráno vyjždíme z Chodové Plané. Stará důlní díla od roku 1945

byl zjištěn v prostoru šachy Vizmut a staré štolý Lösheit se šachtou Emilie, 46 metrů hlubokou. Smrkovec je významné mineralogické ložisko.

Jdeme k jámě Emilii a k nějakému propadlému komínu. Po kutání staříků nezůstaly žádné písemné památky. V horizontále po svahu se táhne magistrální rýha, kopala se krumpáčem a vyhazovala lopatou a její radioaktivita se průběžně proměřovala.

Někdy se ručně zahlubovaly i začátky

Staré zátěže v západních Čechách

chom bývalé jámy postupně našli i sami, ale letitá znalost prostředí je těžko zastupitelná, to se týká hlavně méně patrných poklesů po nezakreslených důlních dí-

lech „dědků“. My jsme zvyklí číst informace z papírů a z obrazovky počítače, terénní geolog Matouš čte z krajiny.

U Smrkovce je v publikaci „Rudné a uranové hornictví ČR“ v přehledu těžby uvedeno pouze 20 tun vytěžených před válkou.

Také další lokalita, **Kladská**, kde se těžily uranové slidy, je celá v lese. Ložisko bylo ověřeno štolami a otevřeno jámou č. 4 a jámou číslo 5. Nachází se v pararulách, žíly jsou strmé, vycházejí

Minerály na malém odvalu – Smrkovec

Krásno

Po obědě v Horním Slavkově jedeme do Krásna. Konečně jsem viděl Schnödův peň a Huberův peň, dva největší pozůstatky po bývalé těžbě cínu. Schnödův peň je sanován kaly z čističky v Horním Slavkově. Štola Barbora, která k ČDV vede, odvodňuje uranový i rudný revír. V našich novinách jsme průběžně infor-

Bývalý sklad střeliva – Kladská

Hatě – Kladská

Propad komína – Kladská

RNDr. Lusková u jámy č. 4 – Kladská

spravuje ministerstvo životního prostředí, mladší MPO. V jeho rámci spravujeme rudná a uranová ložiska my, s. p. DIAMO, jenže v řadě lokalit jsou stará a „nová“ důlní díla vedle sebe, vzájemně na sebe navazují.

Lokalitou, kterou jsme všichni viděli prvně, je **Smrkovec**. Provází nás geolog o. z. SUL ze Zadního Chodova, Břetislav Matouš, který má na starosti staré zátěže. Proplétáme se zvlněnou krajinou. Silničky tu zůstaly, aby bylo možno svážet dřevo, ale stačí ujít pár metrů dál a prodíráme se neudržovaným lesem. Krajina připomíná zlatokopecké knížky Jacka Londona a taky se potvrzuje teze Dr. Majera o cykličnosti hornictví. Nejdříve zde dobývali „dědkové“ výchozy stříbrných žil, v 17. a 18. století se tu dobývaly rudy mědi, kobaltu (barvil sklo) a vizmutu na šachtě Vizmut. Dle Berana zde byly v letech 1905 až 1907 na Dole Jindřich Arnošt – později přejmenováno na Vizmut – ověřovány výskyty uranové rudy, v letech 1911 až 1930 zde bylo vytěženo 20 tun uranu!! Od roku 1946 do roku 1953 zavázil zdejší region uranovou horečku, kov

šurfů, mlátilo se kládívem do bору s kornoukou, pak se návrť odštělil, jak uvádí v jedné vzpomínce Ing. Zacios. Ne, že by tehdy kompresory vůbec nebyly, ale teprve když šurf byl aktivní, stálo za to udělat k němu lesem cestu a po ní kompresor k šurfu dotáhnout

Břeta Matouš svůj terén dobře zná. Kde turisté vidí jen stromy a stráně, oko zkušeného geologa rozpozná zarostlé odvaly, podlouhlé propadliny po dobývkách a pod nálevkovitými propadlinami bývají propadající se komíny nebo sesedající šurfy.

Pár metrů pod haldou Emilie je další nálevka, ale uranový propadlý komín to nebude, ty byly zakresleny a navíc z nálevky rostou dva velikánské smrky, určité starší než 50 let, bylo tu patrně nějaké starší důlní dílo.

Kolegové, Ing. Milan Všetečka, Ing. Pavel Vostarek, RNDr. Karel Lusk, sledují výtoky vod, a určují jednotlivé minerály v posbíraných kamenech, Ing. Pavel Rychtařík, zálibou botanik, objevuje vzácné rostliny a vysvětluje jejich výskyt v závislosti na podloží. Kdybychom si vzali navigační přístroj GPS, asi by-

Propad začíná

Jáma č. 5 – Kladská

až na povrch. Ložisko bylo rozfáráno do hloubky cca 100 m, k ukončení těžby patrně přispěla blízkost Mariánskolázeňských pramenů. Těžily se hlavně uranové slidy – torbernity, v nejspodnějších partiích byl také smolinec. Vytěžilo se zde 115 tun uranu. Po padesáti letech je jáma č. 4, cca 135 m hluboká, označena starým kmenem. V její blízkosti je šurf č. 25. Kolem roury jámy č. 5 zůstala malá asfaltová plocha. S geologem Matoušem kontrolujeme poklesy v dalších propadlinách, po dobývkách a šurfích.

Při cestě z Kladské, před obcí Prameny, jsme se zastavili u staré studny s propadající se střechou. Blízko ní byly sejpy po středověkém rýžování kasiteritu. Cínová ruda je vázaná na greiseny. Myslel jsem vždycky, že se rýžovalo v údolích, v náplavech u říčních toků, tady ale je náhorní planina. Zrna kasiteritu se uvolnila zvětřováním greisenů, rýžovala se z rozsypů, na místě vzniku. Vodu ze sejpů nyní stahuje studna, teprve pod ní vytéká původní potůček, ve kterém se někdy ve 13. století rýžovalo.

Studna u pinek

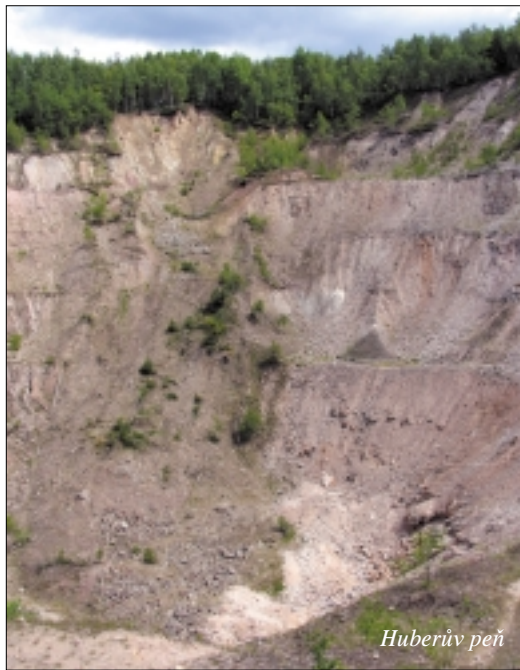
movali o aktivitách naší firmy, tedy o štolě Barbora, pak o ČDV v Horním Slavkově, ale ta čistí důlní vody po těžbě uranu v Horním Slavkově, od roku 1947 do roku 1960, po poválečné těžbu cínu a wolframu na závodě Stannum, který je nad Hubertovým pněm a těžil jeho spodní partie do 91. roku, ale také důlní vody z opuštěných středověkých důlních děl. Zdejší cín se vozil do Norimberku, kde se hlavně zpracovával a jeho zdejší produkce v 16. století zásobovala většinu kontinentální Evropy.

Schnodův peň

Huberův peň

Huberův peň

POKRAČOVÁNÍ ZE STR. 5

Nejdek

Na odkališti bývalé chemické úpravy Nejdek jsme prošli původní odvodňovací a drenážní systém, na kterém bude nutno v budoucnosti provést vyčištění a celkovou rekonstrukci. Obtokový kanál je vyložený plochými kameny, ale náletové dřeviny jeho stabilitu částečně narušují. Kvůli stromům ale nerozpoznávám celek. Ve Smrkovci, v Kladské a hlavně tady na odkališti v Nejdku, si příroda vzala zpátky průmyslovou krajinu, a vše znovu opanoval původní les.

Abertamy

Předposlední zastávka je v Abertamech, na hřebeni Krušných hor, Kolegové panoramaticky fotí haldu šachty

Staré zátěže v západních Čechách

Jeroným, patřila do jáchymovského revíru. Po stráních se ale šplhají konstrukce vleků, nad nimi stojí hotely, z Abertram je už dlouho oblíbené lyžařské středisko.

Nahoře v Jáchymově stojí těžní věž Svornosti, pod ní jsou u silnice vystavení trpajzlíci, sem tam na hlavní ulici se hroubí rozpadající se opuštěný dům. Dáváme si v restauraci pod Jáchymovem kafe na cestu a kolem desáté večer jsme s Ing. Antonínem Maršálkem a Helenou Blažejovou v Liberci.

Chodovar

V pondělí na 14. hodinu jsme měli domluvenou exkurzi do pivovaru Chodovar v Chodové Plané. Před ním bylo plné parkoviště, davy lidí se ale hrnuly

do restaurace Ve skále, kde jsme si v recepci spojené s prodejnou lahváčů, trik a suvenýrů vyzvedli naši průvodkyni. Pivovar je soukromý, zrenovovaný, pracuje podle klasických postupů. Byli jsme ve sladovně, kde klíčí ječmen, následovala čtyřstupňová varna, kde jsou kohouty na stáčení sladinky, která se ochladí. Přes sklo jsme viděli otevřené spilky, kde kvašením z cukrů vzniká alkohol. Odtud se pivo čerpá do sklepů, do nerezových tanků, kde pivo zraje, tři náctka až 3 měsíce. Přes sklo jsme také viděli stáčímu. Na závěr jsme se sešli na nádvoří u kašny, za sochou světce, patrona pivovarníků, je pípa. Každému byla nabídnuta třetinka jedenáctky.

Majitelé po zrenovování pivovaru

otevřeli hotel a stylovou restauraci Ve skále. Hlavní jídla zde stojí nad 100 Kč, přílohy do 30 Kč, všechna piva jsou za 30 Kč. Pro Čechy to je místo na slavnosti večeri, pro turisty z Bavorska je to za hubičku.

Starou myslivnu připomíná bývalé rekreační středisko u Kladské, nyní nóbl hotel. Nadějí pro hornaté a lesnaté západní Čechy, odkud odešla armáda a kde skomírá tradiční průmysl, je cestovní ruch.

Otto Hejnic

P.S.:

Podobnou rýhu kopal můj táta, bývalý živnostník, který si našel práci u kutaček, v Prádle u Nepomuku, kde se také

vyskytoval torbernit. Kopal sám, po týdnu přišla geoložka s radiometrem a rýhu proměřila. Když to hrálo, musel kopat do větší hloubky. Ze tří metrů se musel písek házet nejdřív na prkno a teprve z něj nahoru. Pomáhal jsem mu jako desetiletý kopat a vyhazovat, a když on měl na hlavě helmu, udělal jsem si helmu z půlky vydlabaného melounu. Naše rodina tehdy asi rok bydlela s tátou na pronajaté chatě, v zimě nám zamrzala voda, ale rodiče na tehdejší pobyt v chatě u lesa vzpomínali hezky.

Odvodňovací štola – Nejdek

Zbytky úpravny – Nejdek

Halda – Abertamy

V Chodovaru

Varna

Spilky

Lokál ve skále

Jednou z hlavních činností odstěpného závodu ODRA je čerpání důlních vod. Důlní vody z ostravské dílčí pánve se odčerpávají na Vodní jámě Jeremenko (VJJ) v Ostravě – Vítkovicích, důlní vody z petřvaldské dílčí pánve se odčerpávají na Vodní jámě Žofie (VJŽ) v Orlové. Odčerpávání důlních vod z těchto pánví a udržování jejich hladin v určeném rozmezí brání přetokům do zbývajících částí ložiska.

Vodní jáma Jeremenko byla vybudována jako plně automatizovaný provoz. Na Vodní jámě Žofie byly pro čerpání provedeny jen dílčí úpravy, ale provoz byl nadále závislý na fyzické obsluze, tzn. že čerpání se ještě donedávna provádělo tzv. „klasickým“ způsobem. Z jámové tůně 9. patra jámy č. 5/4 se ponornými čerpadly dopraví čerpaná důlní voda do čerpací stanice 9. patra, odtud dál jámou č. 5/1 do čerpací stanice 8. patra. Čerpadly z 8. patra důlní voda překoná nejdlejší cestu až na povrch a odvádí se do Petřvaldské stružky. Čerpací stanice 8. a 9. patra jsou vybaveny stacionárními čerpadly, které byly obsluhová-

Automatizovaný provoz na Vodní jámě Žofie

Zobrazení na počítači

ny ručně a po celou dobu čerpání musely být pod dozorem. Záměrem bylo tento způsob změnit do takové podoby, aby odpadl mezičlánek čerpací stanice 9. patra. To znamená, že nově by ponorná

čerpadla předala důlní čerpanou vodu až do čerpací stanice 8. patra a z této na povrch. Tento zkrácený proces bylo třeba uvést v automatickou činnost bez obsluhy.

Jako podklad pro projektovou dokumentaci byly shromážděny dosavadní technické parametry a vize, které vedly ke zmodernizování, zdokonalení a zefektivnění způsobu čerpání důlní vody na VJŽ. Samotné zadání zpracoval investiční odbor – Ing. Tobola, Ing. Míka a p. Kopka, kteří na celou akci dohlíželi. Po zpracování projektové dokumentace p. Koblovským a zadání firmě k realizaci se mohlo začít. Výběrovým řízením byla vybrána VOKD, a. s., jejími subdodavateli byly firmy MTA Ostrava, s. r. o., a SAIT CZ, s. r. o., do role odborného poradce s mnohaletými zkušenostmi byl ze strany dodavatele nominován odborník a projektant na důlní čerpací systémy p. Burda. Práce k přeměně na automatický systém VJŽ byly zahájeny ke konci roku 2005. Na realizaci se tak-

též podíleli dělníci a technici střediska Důl, především p. Dokoupil, p. Pastucha a p. Janeta. Všechny činnosti byly koordinovány na pravidelných schůzkách, které řešily postupy prací tak, aby vše fungovalo vedle běžného provozu. Během celé rekonstrukce především z hlediska bezpečnosti dohlížel na dílo Ing. Cichoň z OBÚ Ostrava. Během realizace se vyskytly jen drobné problémy, což svědčilo o tom, že se sešla řada odborníků s optimistickým přístupem.

Páteří celé akce byla velice složitá elektroinstalace komunikující na základě softwaru a logiky samotného čerpacího procesu. V jámové tůni byla nahrazena čtyři stávající čerpadla dvěma výkonnějšími. Stacionární čerpadla 8. patra byla osázena vhodnými servoventily, do celého systému byla nainstalována tlaková čidla, čidla pro měření množství průtoku čerpané důlní vody, teplotní čidla a další elektronické prvky, nezbytně nutné v automatizovaném systému. V neposlední řadě v závislosti na bezpečí elektrických zařízení bylo do celého systému zařazeno několik čidel, indikujících koncentraci metanu, která by

v případě překročení povolené meze automaticky odpojila přívod elektrické energie a technologicky ukončila čerpací systém. Celá tato zjednodušeně popsaná technologie je řízená pomocí softwaru centrálního počítače, umístěného na dispečerském pracovišti o. z. ODRA v Ostravě – Vítkovicích. Záložní PC, kterým je možné ovládat VJŽ, je v rozvodně na lokalitě Žofie v Orlové.

Od dubna letošního roku byly postupně spuštěny dílčí okruhy automatického systému, nyní je již celý systém plně automatický, ale zatím jen ve zkušebním provozu. Doladují se různá nastavení snímaných hodnot a čerpadla jsou ještě stále pod dozorem zkušených manipulantů-čerpačů. Od letošního podzimu bude tento automatizovaný systém spouštěn a kontrolován již jen dispečerem.

Již nyní však můžeme konstatovat, že se dílo zdařilo. My všichni zasvěcení do problému čerpání důlních vod na VJŽ po uvedení automatického provozu na této lokalitě říkáme: „Klobouk dolů.“ a také „Zdař Bůh“.

Miroslav Ševčík

ODBORY

ZDE UVEDENÉ MATERIÁLY
VYJADŘUJÍ NÁZORY ODBORÁŘŮ
A NEMUSEJÍ SE SHODOVAT
S NÁZORY REDAKCE

V pondělí 24. července 2006 jsem se připojil ke strážským odborářům z CHT, předsedovi Ing. Janu Hajičkoví, Vlastě Randulové a Josefu Kolaříkovi a navštívil s nimi dětský letní tábor v Mařenicích, kteří na táboř přivezli diplomy, čestná uznání a odměny pro oddílové vedoucí a provedli kontrolu, protože v táborovém turnusu od 15. do 28. července je 10 dětí našich zaměstnanců. Mohlo by jich být více, řekl Honza Hajiček, protože krom příspěvku na tábor ve výši 1600 Kč na jedno dítě

může, zaměstnanec TÚU použít ještě své osobní konto z FKSP do celkové ceny 2700 Kč.

Tábor se nachází se v romantickém údolí na břehu říčky Svitávky. Právě probíhala táborová olympiáda, hod granátem, kluci házeli 15, 16 metrů, nejvíce hodil Jiří Adamec, 32 m, dívky házely míčkem. Dále tu je volejbalové a fotbalové hřiště, hraje se také přehazovaná, pod vojenským stanem je pingpongový stůl, pod dalším vojenským stanem se snídá. Obědy se podávají v táborové budově, kde je také kuchyně, o kterou se starají Jana Bartoňová a Lucie Ticháčková.

Hlavní vedoucí Ladislav Balek, ještě v přestrojení za olympského boha, mě nanečisto ukázal, jak lze šípem zapálit olympijský oheň, a pak mě provedl táborem. Zaujala mě konstrukce sprchy a kotel na teplou vodu na umývání nádobí, tábor je bez pří-

Den horníků 2006

Vedení DIAMO, s. p., o. z. TÚU a odborové organizace pořádají u příležitosti 40. výročí vzniku koncernové organizace Uranové doly Hamr oslavy Dne horníků 2006, na které srdečně zvou všechny zájemce. Budou se konat 22. září 2006 od 14.30 ve všech prostorách Domu kultury ve Stráži pod Ralskem. Je připraven zajímavý program a po skončení oslav budou připraveny autobusy k rozvozu účastníků ve směrech Česká Lípa a Liberec.

Seminář odborů

Ve dnech 14. až 16. srpna 2006 se v Harrachově uskutečnil seminář odborových vyjednávačů ze s. p. DIAMO. Jeho tématem byla příprava na kolektivní vyjednávání pro další období. Zkušenosti ze semináře budou využity při jednání se zástupci zaměstnavatele, které proběhne ve 4. čtvrtletí letošního roku.

Jan Hajiček

Letní tábor v Mařenicích

vodu elektřiny, přesto kontrola krajské hygienické stanice shledala tábor bez výhrad. Děti mají pět jídel denně a zajištěný pitný režim, jak se oficiálně říká, je o ně všestranně postaráno. Mají bohatý program. Táborníci byli na pouti v Mařenicích, koupat se jezdí do Jablonného, 23. byl tábor v aquaparku v Děčíně. V úterý 25. byla dopoledne Honba za pokladem a odpoledne soutěžní hry se sousedním táborem Junáků.

Na Svitávce byl podstav vody, takže se vodní kolo netočilo, teploměr ukazoval kolem poledne 33 stupňů, nelze se divit, že mezi nejoblíbenější zábavy patří vodní hrátky a polévání se provádí i mimo program. Nástupy se dělají na plácku u táborového ohniště. Jednatřicet dětí od sedmi do čtrnácti let je rozděleno do čtyř oddílů, někteří nejmenší caparti jsou prvně od maminky. Starší kluci mi ukazovali, jak žonglují, dívky z „velkého“ oddílu jsem předtím vyfotil, jak trénovaly sestavu aerobiku na večerní soutěži o Miss Mařence. Volí se i Missák.

Osmiletá Natalie Vepřeková řekla, že se jí na táboře líbí, největším jejím zážitkem byl aquapark, ale honem se vrátila do stanu ke kamarádkám. Trináctileté Šárce Bartoňové se nejvíce líbí, že jsou na táboře stále nějaké akce, vedoucí jsou snaziví a je s nimi legrace.

Ty děti, krom toho, že chodí do školy, mají jen pár let na to, aby se rozkoukaly, aby si hledaly svoje místo ve skupině, později ve společnosti. Pro některé je dnes největším kamarádem počítač, jsou hrdiny virtuálního světa, ale obtížné se zařazují do toho normálního, skutečného.

Myslím, že hlavním smyslem Mařnického početné malého tábora, kde se všichni stačí poznat, je obnova určité komunikace a řádu. Všichni dohromady táhnou za jeden provaz, plní určité úkoly, větší pomohou menším. Při soutěžích a bojových hrách musejí spoléhat jeden na druhého a ověřují si svoje schopnosti. Když nějakou překážku překonají, povzbudí to jejich sebedůvěru. V oddílech se potkávají děti, které se nikdy neviděly, vznikají nová přátelství. Odjížděl jsem s pocitem, že jsme tu jeden pro druhého, alespoň na táboře.

Otto Hejnic

Na táboře probíhala olympiáda

Při obědě

Návik na Miss

Nejmenší táborníci

Oběd

Šachové Mistrovství ČR ve Stráži pod Ralskem

Po dobré zkušenosti s loňským republikovým finále přeboru škol sverřil Šachový svaz ČR v letošním roce do péče strážské organizace PANDA SPORT mistrovství republiky rovnou dvě. Květnové Mistrovství ČR dětí do 8 let bylo pro pořádající organizaci i spolupořadatele ze šachového oddílu TJ UD Hamr zkouškou nervů, ale vše dopadlo nadmíru uspokojivě a tak pro červnové Mistrovství ČR družstev mladších žáků jsme hledali již jen vylepšení. To se nakonec vydařilo za nemalého příspěvní sponzorským darů od strážských firem a. s. OMA CZ, s. r. o. ALBENA, a. s. MEGA a s. r. o. PLASTIME.CHEMI.

Na víkend se v polovině června sjelo do Stráže pod Ralskem 28 oddílových šestičlenných družstev z celé republiky (13 moravských a 15 českých), což představovalo 176 šachistů do 12 let a více než 50 osob doprovodu. Kapacita sálu v kulturním domě tak byla zaplněna do posledního místečka a absolutorium tak patří i pracovníkům restaurace, kterým se dařilo plynule nasytit přes 200 hladových krků v rekordních časech. Na podporu pořadatelům se přidalo i počasí, když oba slunečné nikoli však parné dny umožnily dětem ve volných chvílích mezi partiemi využití k vydovádění venkovní prostory a dokonce i ne zrovna nejlákavější pláž strážského jezera.

Neméně úspěšné byla i samotná setkání za šachovnicemi. Suverénním vítě-

zem se stylem start-cíl stalo první družstvo Beskydské šachové školy Frýdek-Místek, které soupeřům přenechalo z 54 partií pouhých 5 bodů. Od počátku se tak vlastně bojovalo jen o 2. místo, a byl to boj dramatický až do samého konce. Nakonec se trochu překvapivě radovalo družstvo Šachové školy Panda Rychnov nad Kněžnou a na favorizovanou Šachovou školu Staré Město tak „zbyla“ bronzová příčka. Překvapením je umístění Šachové školy Desko Liberec na 4. místě, které uhájila před druhým družstvem BŠS Frýdek-Místek. Přímou senzací je pak 6. místo Sokola Údlice, družstvo nasazené až jako 21. předvádělo v celém průběhu vyrovnané výkony a zaskočilo většinu svých soupeřů.

Vydařilo se i prestižní střetnutí Čechy vers. Morava na 14 šachovnicích. Od počátku se ve vedení drželi Češi a když vedli 5 : 2, zdálo se rozhodnuto; pak ale nečekaně Moravané bodovali na 4 šachovnicích za sebou. Čechům se ještě podařilo vyrovnat, ale v té době již na zbylých 2 šachovnicích bojovali za ztracenou věc a Moravané se tak zaslouženě radovali z vítězství 8 : 6.

Vítězem mohl být jen jeden, ale v polovině června ve Stráži pod Ralskem zvítězili všichni, když absolutní spokojenost byla jak s ubytováním v hotelu DIAMO tak i se stravováním a celkovým prostředím.

Jan Malec

Setkávání hornických měst na území Čech, Moravy a Slezska je sice tradicí velmi mladou, ale navazuje na několik staletí starou historii a tradice. Příbramsko, Příbram společně s dalšími městy, tuto historii před 9 lety tvořila a současně kladla základy pro budování, šíření a rozvoj hornicko-hutnických tradic. V duchu tradic, přátelství a hornicko-hutnického kamarádství si bude město Příbram a jeho obyvatelé připomínat v roce 2006 svou 790 let trvající existenci a přivítá účastníky 10. setkání hornických měst.

Oficiální program: Po dobu setkání bude návštěvníkům k dispozici Informační centrum v Příbrami, Zámeček – Ernestinum. Pro návštěvníky, kteří zaplatí účastnický poplatek 100,- Kč/osoba nebo 4 EUR/osoba bude připraven účastnický odznak a soubor informačních materiálů. Služby budou poskytovány od 15. do 17. 9. 2006.

Do oficiální části je zahrnuto: V 10 hod. je zahájení setkání na náměstí J. A. Alise, Březové Hory, přivítání hostů, představení zástupců měst, obcí, spolků a organizací, krátký projev s informací o programu setkání a předání putovní vlajky zástupcům města Příbram.

Položení věnců na dole Marie a uctění památky obětí důlní katastrofy z 31. 5. 1892 na dole Marie na Březových Horách se bude konat v areálu dolu Marie od 10.45.

Program pro hosty starosty města Pří-

bram (VIP), od 12 do 14 hod. zahrnuje předání ceny „Český permon“ a slavnostní oběd pořádaný starostou města.

V 16 hodin vyjde průvod z Anenské šachty, se zastavením u Vojtěšské šachty, na Ševčínský důl, kde v areálu Hornického muzea bude slavnostně zprovozněn tzv. „Hornický vláček.“

V 19 hod. se průvod znovu seřadí na

10. setkání hornických měst, Příbram 16. 9. 2006

nádvoří Msgr. Korejse, Březové Hory a půjde na náměstí T. G. M. do staré Příbrami. Zde od 20:30 do 22 hod. je připraven hlavní program, s hudebními vystoupeními, zdravíciemi hostů, který zakončí hornická hymna.

Odpoledne na náměstí T. G. Masaryka v Příbrami budou hrát hudební skupiny.

Volný program: Odznak setkání nositeli zajišťuje bezplatné služby MHD a volný vstup na prohlídku všech expozic Hornického muzea Příbram na Březových Horách, Drkolnově, v areálu Památníku Vojna, Muzea vesnických staveb středního Povltaví – Vysoký Chlumec, památníku Antonína Dvořáka ve Vysoké u Příbramě, prohlídku stoly Marie a expozice katastrofy na dole Marie v r. 1892, Galerie Františka Drtikola

Dělník je smrtelný, práce je živá

V produktivním věku nás opustili dva kolegové spolu-zaměstnanci.

10. 7. 2006 náhle zemřel pan **MILAN BURIÁNEK**, narozený 20. 1. 1958, který pracoval na Středisku monitorování a karotáže jako strojník vodohospodářských zařízení. V o. z. TÚU pracoval od 1. 1. 1983.

12. 7. 2006 náhle zemřel pan **VLADIMÍR SLAVÍK**, narozený 18. 1. 1954, který pracoval v o. z. TÚU od 20. 12. 1991 jako provozní záměčník na VP 6.

S oběma se naposled rozloučili jejich spolupracovníci. Kdo jste je znali, vzpomeňte.

Čest jejich památce!

Jan Hajiček

Natalie

Šárka

v Příbrami, Muzea 3. odboje – konfederace politických vězňů ČR, Příbram – Zámeček. Pro návštěvníky muzea budou připraveny autobusy do Památníku Vojna a Muzea vesnických staveb středního Povltaví ve Vysokém Chlumci.

Odznak je také vstupenkou do sportovně-rekreačního střediska Nový rybník-Příbram a sportovní haly – Aquacentra Příbram. V neděli bude exkurze do Kovohutí Příbram ve Lhotě. Nenechte si ujít Svatou Horu, známé poutní místo.

Další informace o 10. setkání hornických měst v Příbrami na adrese: Městský úřad Příbram, Tyrsova 106, Infocentrum MěÚ, Zámeček-Ernestinum, 261 19 Příbram, e-mail: setkani@pribram-city.cz, fax 318402360 a také na webové stránce: www.pribram-city.cz.

Večerní průvod z Březových Hor na náměstí T. G. Masaryka v Příbrami s rozsvícenými světly bude vyvrcholením setkání. Pořadatelé přivítají aktivitu účastníků, kteří si do průvodu přinesou vlastní zdroje světla. Jsou vítány důlní svítilny, louče, lampiony a další světla, pomocí kterých bude možné vytvořit zajímavou atmosféru a zpestřit průvod.

Pro ty, kteří nemají vlastní svítilny, bude možnost je získat u seřadistě na Březových Horách.

Za všechny organizátory setkání srdečně zve Ing. Karel Škvor

Povrchový areál skanzenu

Po naší červnové návštěvě hornického skanzenu ve Stříbře jsem otevřel publikaci Rudné a uranové hornictví ČR. První písemná zmínka o Stříbře se týká těžby stříbra v roce 1183. Lokalita patří do Českého masivu, ložisko je hydrotermálního původu, podobně jako Příbram a Kutná Hora, obsahuje galenit, sfalerit, baryt, cerusit, pyromorfit, kalcit, fluorit. Od roku 1410 se ale ve Stříbře dobývalo převážně olovo, které tehdy hlavně sloužilo jako přísada při hutní výrobě stříbra a mědi. Ložisko bylo rozfárano štolami. Krom žil Bohaté po-

a nejhojnějšími rudnými minerály jsou galenit a sfalerit, dále se vyskytují chalkopyrit a pyrit. V centrálním revíru bylo asi 75 děl.

Hornický skanzen Stříbro

Ložisko bylo ve známé délce 2500 m otevřeno jámami I., II., III., a IV. Jáma I. byla hlavní těžní jamou, jáma III. (bývalý Leo) otvírala severní část ložiska, jáma II. byla již od roku 1957 zavalená a nepřístupná, a jáma

V podzemí

chozí produkt – čisté olovo, bylo zahrnuto do výkonu n. p. Kovohutě Příbram. Olověné rudy se ve Stříbře těžily do roku 1974, dokončovací práce probíhaly do konce roku 1975.

Skanzenem nás provázel Karel Neuberger. Požádal jsem ho v průběhu července e-mailem, aby nám představil spolek a skanzen.

Neuberger: Hornicko – historický spolek Stříbro byl založen roku 2002.

Celkem nás je 75, jde o společenství bývalých havířů, jeskyňářů, speleologů, geologů a lidí jiných profesí, zajímajících se o hornickou historii. V expozici před štolou máme důlní vozy, bagry, nakladače, čerpadla, drapáky, výklopni-

Štola Michael

Vodní štola vede ve vzdálenosti 60 m od ústí stoly Prokop. Na řece byl vybudován jez, který vodu z řeky vedl vodní štolou, vyraženou v letech 1804–1820, na vodní kolo, které rozpo- hybovalo mihadla na vzdálenost 300 m až k jámě Brokárna, kde byly vodní pumpy, které čerpaly vody pod horizontem. Po druhé světové válce byla krom jam I. II. a III. vyzmáhána štola Prokop a jáma Brokárna, která byla v roce 1955 prohloubena na úroveň 283 metrů. Štola Prokop byla dlouhá 2 650 m, časem chceme zpřístupnit 700 m dlouhý okruh.

Hejnic: Jak je známé zdejší podzemí?

Neuberger: V době minulé speleologická společnost jámy a štoly ve Stříbře prozkoumala, dneska již skoro nic není přístupné. Je tu práce i pro další generaci hornických nadšenců.

Vodní štola

Minerály a vrtná jádra

Zpřístupněná a osvětlená stará dobovka

žehnáni, Dlouhé žíly, a štol Dlouhý tah a Michael, o kterých jsme psali v červencovém čísle ve článku Staré zátěže západních Čech, se v publikaci píše o dolech Antonín Paduánský, Panna Marie Pomocná, Prokop, Jan Křtitel, Nové štěstí, o štolách Prokop a Vojtěch.

O doplnění jsem požádal Ing. Josefa Bernarda: Stříbrský rudní obvod je dělen na několik revírů: centrální, kladrubský, jirenský, Všech svatých a sv. Petra. Nejvýznamnější je centrální revír, zahrnující nejdůležitější žíly celého stříbrského rudního obvodu, tj. Dlouhou žílu a žílu Bohaté požehnání, které byly nejvíce a nejdéle těženy. Křemen je nejpodstatnější částí žilné výplně

Brokárna. Jižní část ložiska byla otevřena výše jmenovanými štolami od řeky Mže, přičemž hlavním štolovým patrem a hlavním odvodňovacím dílem pro celé ložisko je odvodňovací dědičná štola Dlouhý tah. Východně od této stoly je též likvidovaná jáma Brokárna.

Prosperitu dobývání určovala poptávka po surovině. Například v letech 1699–1722, kdy došlo k oživení dobývání na Stříbrsku, bylo v provozu 9 důlních podniků, průměrná roční těžba je odhadována na 10 t olova. To se vyváželo převážně do Bavorska, ale rozšiřovala se i domácí výroba broků. Po II. světové válce se vytěžená olověná ruda vozila ke zpracování do Příbrami a vý-

ky, vrtná kladiva atd. Exponáty nakupujeme, sháníme, kde můžeme, přes známé i neznámé, doufám, že nám časem pomůže i DIAMO.

Hodí se nám cokoliv, co je hornické, hlavně sháníme důlní lokomotivy.

Hejnic: *Zaujala mne trasa podzemím, kudy vede?*

Neuberger: Štola Prokop, kterou jsme do podzemí vstoupili, byla zaražena v roce 1513.

Stávající trasa je dlouhá cca 200 m, prohlídka jde starými dobovkami, poté přes komory vodního kola. V současné době jsme ukončili I. etapu elektroinstalace stoly Prokop za výrazného přispění Nadace ČEZ „Duhová energie“.

Chtěli bychom Vás rádi pozvat na slavnostní otevření stoly Prokop, na připomenutí 200 let od vybudování Červené lávky a 205 let od zřízení Horního úřadu ve Stříbře – vše 9. září 2006.

21. září se koná křest publikace „Kniha o stříbrském hornictví“, od 22. září je v prodeji v Městském muzeu ve Stříbře, v místním knihkupectví a na adrese našeho spolku. Od července jsou k dispozici internetové stránky spolku www.hornickyspolekstrebro.cz.

Díky Vám všem a přijďte se podívat do Stříbra, určitě se Vám zde bude líbit. Vaši návštěvu spojte s pěší turistikou či cykloturistikou kolem řeky Mže.

Zdrů Bůh.

Uranové medaile a plakety

šla, je opravdu kvalitní, má 192 stran, zachycuje 163 exponátů, všechny medaile a plakety jsou v barvě. Na úvodních šesti stranách jsou základní informace o československém uranovém průmyslu a rozdělení ražeb do 14 skupin.

U jednotlivých medailí je uveden výrobce, výtvarník, popis líce a popis rubu, průměr, hmotnost, kolik bylo vyrobeno kusů a v jaké kvalitě. V popisech autor dobře vysvětluje nejzákladnější údaje.

První je uvedena Plaketa ředitelství Jáchymovských dolů k významnému nejlepším pracovníku z roku 1954, mezi posledními jsou medaile důlního a chemického kombinátu v západním Uzbekistánu a medaile společnosti SDAG Wismut – NDR – Německo. Dále zde najdeme medaili první jaderné elektrárny v Obinsku, vydanou ke 30. výročí jejího uvedení do provozu v roce 1954, medaili Bojarské atomové elektrárny, medaile muzei, středních a vysokých škol, v publikaci jsou zahrnuty medaile, které mají k hornictví nějaký vztah.

Mezi autory jsou přední výtvarníci, řadu medailí razila mincovna v Kremnici a mají značnou výtvarnou hodnotu. Jiné medaile zhotovili třeba dílny šachty 19. Je tu i závěsná medaile z epoxidu, kterou dostávali účastníci dálkových pochodů, pořádaných tehdejšími závodním klubem UD Příbram.

Medaile jsou svědky nedávné minulosti, na jedné z UD Příbram je nad Geiger Millerovým počítacem 6 těžních věží (tři už nyní neexistují), připomínají zapomenuté, třeba kde stavěl ZRUP, nebo kde razil vodní díla VDUP Zbraslav.

Některé se dovolávají středověku, například na medailích UD Západní Čechy jsou na lících těžní věže a na jednom rubu reprodukce Většího groše, tzv. tolaru, který razili Šlikové v roce 1521, na rubu druhé je Jan Mathesus (1504 – 1565), rektor v Jáchymově. Knižka je hlavně určena sběratelům, ale myslím, že si ji rádi prohlédnou i milovníci umění. Na publikaci je třeba vidět, jak se časem měnil názor na zobrazení, od došlové popisnosti k výtvarné zkratce,

zřetelné třeba na medaili UD Dolní Rožinka vydané k 25. letům.

Za výtvarně nejhezčí pokládám skupinu H, cyklus medailí symposia Hornická Příbram, kde je zachycen duch hornictví z několika různých pohledů. Jejich ražba byla opravdovým kulturním počinem. Na medailích posledních let je znatelný návrat k realismu, reliéfy významných osobností mají osobitost. Dalším dnešním trendem je dostat na medaili co nejvíce informací.

Medaile nyní produkuje také pobočka České numismatické společnosti v Příbrami. Zajímavý je její cyklus Historie příbramského hornictví. Líc má stejný, na rubu jsou zobrazeny například těžní věže Vojtěcha, Marie, Šestnáctky a Patnáctky, uvedena je jejich hloubka a datum zahlubování. Konkrétně u šachty 15, z roku 1955, hluboké 1242,6 m, bylo vyraženo 70 ks stříbrných a 150 ks medailí z patinované mědi o průměru 50 mm a váze 81,7 g (Ag) a 68,1 g (Cu).

Jeden z výtisků zakoupených naší technickou knihovnou v Příbrami je zapůjčený do Stráže. V redakci si ho můžete prohlédnout nebo na kratší dobu půjčit.

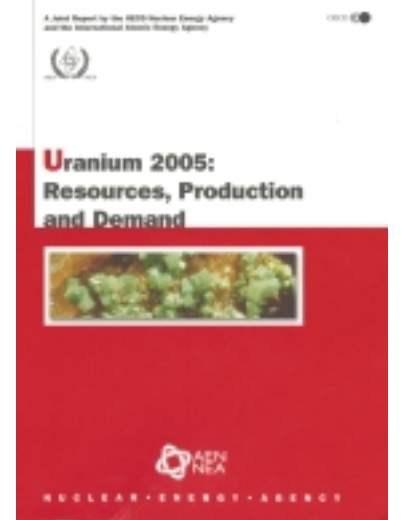
Otto Hejnic

URGP 7 a 8

Právě vychází dvojčíslo odborného hornického časopisu Uhlí, Rudy, Geologický průzkum. Z obsahu: Eurogas, a. s., Kamil Podzemský: 5. konference Plánování těžby nerostných surovin a dopravní infrastruktura – PENT 06. Moravské naftové doly, a. s., Milan Piškula a Jaromír Fibinger: Hlavní báňská záchraná stanice Hodonín. VÚHU, a. s., Most, Marcela Šafářová, Jaroslav Kusý a Pavel Sedláček: Možnosti energetického využití odpadní pryže ve směsi s hnědým uhlím. VVUÚ, a. s., Tomáš Dorazil a Jindřich Jarosz: VVUÚ– nostrifikovaná osoba 1019 na výbušniny pro civilní využití. Profil společnosti SD, a. s. Jaroslav Dvořáček a Vladimír Sivka: Technická likvidace hlubinných dolů v ČR. Alena Kožušníková, Kateřina Pivodová a Pavel Konečný: Vliv režimu temperance na změny fyzikálních vlastností hornin. Peter Uličný: Degazácia Východnej šachty Bane Handlová – prvý projekt využívania banského plynu na výrobu elektriny a tepla na Slovensku. Jozef Čech: Simulačný systém ťažobného podnikania. Mojmir Kauter: Využití nerostného bohatství Číny. Koloman Iványi: 10. setkání hornických měst konané 16. 9. v Příbrami, 2. část. Dále v čísle jsou rubriky ZSDNP informuje, Zajímavosti, Konferen- ce, Veletrhy, Symposia a Výstavy.

Uranium 2005: Red Book

Dne 1. 6. 2006 vyšla publikace Uranium 2005: Resources, Production and Demand známá jako „Red Book“, kterou pravidelně jednou za dva roky vydává Nuclear Energy Agency při OECD ve spolupráci s International Atomic Energy Agency. Publikace podrobně mapuje aktuální stav zásob a produkce uranu ve světě včetně jeho celosvětové poptávky, jako významného energetického zdroje. Znovu obnovený a stále se zvyšující zájem o tuto surovinu dokládá

trvalý růst cen uranu na světových trzích, zejména v posledních třech letech. Za Českou republiku se na přípravě této publikace podílel státní podnik DIAMO a akciová společnost ČEZ, zastoupené ve společné Uranové skupině výše zmíněných organizací Ing. Pavlem Vostarkem. Publikaci lze objednat na OECD Publishing: rights@oecd.org nebo FAX +33-1 45241391 (ISBN 92-64-02425-5, EUR 120,-). Autorský výtisk je k dispozici na odboru ekologie ředitelství s. p.

Ing. Pavel Vostarek
člen Uranové skupiny NEA/IAEA

DIAMO

Podnikový občasník s. p. DIAMO Stráž pod Ralskem. Vydává vedení s. p. Vychází zpravidla jednou v měsíci.
Vedoucí redaktor Otto Hejnic.
Adresa redakce: DIAMO, s. p.,
471 27 Stráž p. R.,
tel.: 487 892 084, fax: 487 851 571
e-mail: hejnic@diamo.cz
Sazba: PANTYPE, s. r. o., Liberec
Tisk: GEOPRINT Liberec
Pro vnitřní potřebu s. p. DIAMO

Ing. Vasil Pješčák, náš bývalý kolega z Příbrami, vydal třetí rozšířené vydání publikace Medaile a plakety československého uranového průmyslu. O prvním vydání jsme kdysi referovali. Stávající rozšířená knížka, která nedávno vy-